

Forskningsstiftelsen Fafo

Årsberetning 2002

www.fafo.no

Årsberetning for 2002

Forskningsstiftelsen Fafo ble grunnlagt av Landsorganisasjonen i Norge 1982 og omdannet til stiftelse i 1993 med bidrag fra Landsorganisasjonen i Norge, ORKLA ASA, Umoe As, Elkem ASA, NKL, Sparebank 1 Gruppen ASA, Norsk Kommuneforbund og Telenor AS.

Fafos hovedkontor ligger i Oslo. Konsernet består av Forskningsstiftelsen Fafo med datterselskapet Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as og Næringsstiftelsen Fafond med datterselskapene Opinion AS og Soteco Norway AS (under avvikling).

Virksomhetens art

Forskningsstiftelsen Fafo har som formål å drive, eller eie aksjer i selskaper som driver, anvendt forsknings- og utredningsarbeid som belyser viktige trekk i utviklingen nasjonalt og internasjonalt. Det tilligger også stiftelsen å drive, eller eie aksjer i selskaper som driver, arbeid relatert til dokumentasjon og informasjon. Stiftelsen har ikke erverv til formål.

I tråd med allment aksepterte vitenskapelige og forskningsetiske kvalitetskriterier, skal Fafo utvikle handlingsrelevant kunnskap som kan bidra til å styrke den demokratiske samfunnsdebatten og forbedre beslutningsgrunnlaget for partene i arbeidslivet, forvaltning, politiske myndigheter og den allmenne offentlighet. Ut fra sin opprinnelse som fagbevegelsens forskningssenter, er det en sentral oppgave for Fafo å medvirke til innsikt i og bevissthet om hvordan sosiale endringer finner sted, og refleksjon over de mål og verdier som arbeidslivet og samfunnets institusjoner er tuftet på.

Tematisk fokuserer forskningsinnsatsen på videreutvikling av den nordiske samfunnsmodellen. Dette innebærer vekt på institusjonelle særtrekk ved arbeidslivs- og velferdspolitikken. Utfordringen består i å analysere sammenhengen mellom valgte institusjonelle løsninger og resultatene i form av arbeidsmarkedets struktur, fordeling og levekår.

Tilnærmingen innebærer gjerne en komparativ angrepsmåte, der norske løsninger settes i relieff til trekk ved utviklingen i andre land.

Arbeidslivsforskningen ved Fafo drives i dag i regi av stiftelsen ved Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning, fordelt på fem tematiske grupper:

- Arbeidslivsorganisering og arbeidsmarked
- Arbeidslivet og velferdsordninger
- Kompetanse, læring og arbeidsliv
- Verdiskaping og bedriftsutvikling
- Innvandring og integrering

Næringsstiftelsen Fafond har som formål å drive næringsvirksomhet som direkte og indirekte kan yte bidrag for å styrke Fafos egne og kompetanse til å drive vitenskapelig forskningsvirksomhet. Gjennom stiftelsens vedtekter har Forskningsstiftelsen Fafo bestemmende innflytelse over stiftelsens aktiviteter, og den er derfor inntatt i Forskningsstiftelsen Fafos regnskap. Næringsstiftelsen Fafond eier 100 prosent av aksjene i Soteco Norway AS. Det var ingen aktivitet i dette selskapet i 2002, og selskapet er meldt til oppløsning.

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as (Fafo AIS) har som formål å drive forskning, utredning og andre faglig relevante tjenester om levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling, og har sitt hovedkontor i Oslo.

Opinion AS leverer meningsmålinger rettet mot offentlig sektor og organisasjoner, samt i noen grad markedsrelaterte målinger mot bedriftsmarkedet, og har sitt hovedkontor i Bergen.

Fortsatt drift

Styret og daglig leder mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i konsernet var i 2002 87,782 millioner kroner, det vil si om lag to prosent høyere enn i 2001. Resultatet i konsernet ble på minus 1,667 millioner kroner, av dette utgjorde om lag 0,400 millioner kroner kostnader knyttet til omstilling i morselskapet, og 0,676 millioner kroner nedskrivning av finansielle anleggsmidler i Opinion AS.

De samlede inntektene for Forskningsstiftelsen Fafo var i 2002 på 54,788 millioner kroner, hvorav prosjektinntekter utgjorde 45,438 millioner kroner fordelt på om lag 60 ulike oppdragsgivere. Omsetningen i morselskapet er om lag 20 prosent lavere enn i 2001, noe som skyldes at Fafos internasjonale virksomhet, med virkning fra mai 2002, ble overført til et heleid datterselskap, Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as.

Årets resultat i morselskapet ble på minus 1,340 millioner kroner. Kostnader knyttet til omstillingen i 2002 er ført i regnskapet for 2002 selv om deler av disse utgiftene påløper i 2003.

Totalkapitalen i konsernet var per 31.12.02 på 66 millioner kroner. Egenkapitalandelen per 31.12.02 var 41,5 prosent i morselskapet og 32,5 prosent i konsernet.

Av oppdragsinntektene i morselskapet kom 52 prosent fra offentlig forvaltning, 14 prosent fra Norges forskningsråd, 21 prosent fra private organisasjoner og bedrifter og 13 prosent fra internasjonale oppdragsgivere som Verdensbanken, EU og ulike FN-organisasjoner. I tillegg kommer en offentlig grunnbevilgning gjennom Norges forskningsråd på 5,720 millioner kroner, som benyttes til kompetanseutvikling. Med virkning for 2002 er denne bevilgningen økt med 0,230 millioner kroner. Faglig kvalitet og faglig uavhengighet er viktige grunnverdier ved et forskningsinstitutt som er avhengig av oppdragsinntekter i et konkurranseutsatt forsknings- og utredningsmarked. Styret har derfor prioritert arbeidet med en systematisk kompetanseutvikling ved Fafo, og grunnbevilgningen har vært anvendt til ulike kompetansefremmende tiltak.

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as hadde en samlet inntekt på 18,800 millioner kroner i den delen av året det var i

drift. Av disse inntektene utgjorde prosjektinntekter 17,640 millioner fordelt på ti oppdragsgivere. Oppdragsgiverne var hovedsakelig fra offentlig forvaltning, men også fra internasjonale organisasjoner som ILO, FN og Nordisk Råd i tillegg til Norges forskningsråd.

Hovedtyngden av prosjektinnsatsen ble utført i Midtøsten (59%) og Asia (13%). Instituttet hadde også oppdrag i Europa utenom Norge (7%), Karibien og Sør-Amerika (5%) og Afrika (2%). Prosjektene som omfavnet flere regioner utgjorde 14 prosent.

Årets resultat ble på minus 0,215 millioner kroner som foreslås dekket av overkursfondet. Egenkapitalen utgjør etter dette 1,800 millioner kroner, hvorav 0,500 millioner er aksjekapital.

I 2002 var omsetningen i Opinion AS på 17,700 millioner kroner, som er om lag 15 prosent lavere enn i 2001. Den reduserte omsetningen skyldes at driften i selskapet Inter View AS ble avvirket våren 2002.

Formålet til Inter View AS var å tilby datainnsamling for alle typer av profesjonelle brukere av markedsanalyse, og en vesentlig del av intervjutjenesten ble utført av Opinion AS. Opinion AS eide 49 prosent av aksjene i dette selskapet, og i forbindelse med avviklingen av selskapet har Opinion AS foretatt en nedskrivning av sine finansielle anleggsmidler på 0,676 millioner kroner.

Årsresultatet ble etter dette minus 0,078 millioner kroner, som foreslås dekket av selskapets annen egenkapital.

Arbeidsmiljø

Morselskapet hadde 64 ansatte per 31.12.2002, inklusive ansatte ved kontoret i Sør-Afrika. Arbeidsmiljøutvalget ved Fafo har i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidet aktivt med å utvikle arbeidsmiljøet ved Fafo. Sykefraværet i 2002 utgjorde 7,65 prosent av total arbeidstid i morselskapet og om lag 5,5 prosent i konsernet. Ingen ansatte i konsernet har blitt utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet i 2002. Samlet antall ansatte i konsernet var 105 per 31.12.2002.

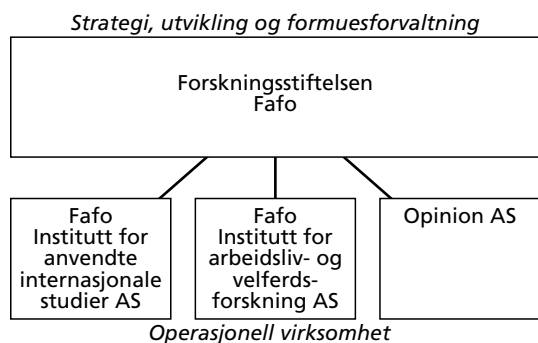
Virksomheten er av en slik art at den ikke forurensrer det ytre miljø.

Redegjørelse for foretakets utsikter

Resultatutviklingen i løpet av 2002 viser en vesentlig forbedring i forhold til 2001, og den omorganiseringen som er foretatt i 2002 antas å bidra til en videre positiv utvikling for 2003. Bredden i typer av oppdragsgivere er fortsatt stor, 186 prosjekter har vært under arbeid i 2002, og i alt publiserte Fafo 53 rapporter og notater over et bredt temafelt. Fafos forskere har i løpet av 2002 holdt om lag 238 foredrag, og elleve av forskerne i staben hadde ved utgangen av 2002 kompetanse på doktorgradsnivå, mens ni forskere arbeidet med sin doktorgrad i 2002.

Det er fattet vedtak om at Opinion AS overføres fra Næringsstiftelsen Fafond til et heleid datterselskap av Fafo, ved at Næringsstiftelsen Fafond innlemmes i Forskningsstiftelsen Fafo. Erfaringene med å drive en tematisk avgrenset faglig virksomhet innenfor et selvstendig aksjeselskap er gode. Aksjeselskapsformen gir en styringsstruktur som følger opp desentraliseringen av økonomi- og fagansvar. Styret legger derfor opp til at også den faglige aktiviteten som i dag drives i Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning etableres som et aksjeselskap heleid av stiftelsen Fafo.

Stiftelsen vil etter dette ha en enhetlig organisering av sin faglige virksomhet.

Årsresultat og disponering

Årets resultat i Forskningsstiftelsen Fafo ble på minus 1,340 millioner kroner, som foreslås dekket av annen egenkapital som etter dette beløper seg til 19,763 millioner kroner.

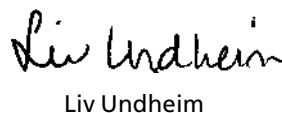
Oslo, 31. desember 2002

3. juni 2003

Roar Flåthen

Anne-Grethe Skårdal

Finn Erik Thoresen

Liv Undheim

Gunn Wærsted

Morten Øye

Jon M. Hippe

Stein Gunnes

Anne Britt Djuye

Pål Sletten

Dag H. Odenes

Resultatregnskap

Selskapsregnskap		Tall i 1.000 NOK	Noter	Konsernregnskap	
2001	2002			2002	2001
Driftsinntekter					
61 611	45 438	Prosjektinntekter		80 103	79 922
4 620	5 720	Offentlig tilskudd		5 720	4 620
568	657	Salg av forskningsrapporter		657	568
1 714	2 973	Andre inntekter		1 302	1 050
<u>68 513</u>	<u>54 788</u>	Sum driftsinntekter	2	<u>87 782</u>	<u>86 160</u>
Driftskostnader					
18 691	14 144	Direkte prosjektrelaterte kostnader		20 362	17 092
40 538	31 907	Personalkostnader	4	51 826	54 442
9 363	6 360	Andre driftskostnader		12 317	13 539
0	0	Andel resultat tilknyttet selskap	6	0	-49
3 268	2 657	Avskrivninger	5	3 363	3 696
<u>71 860</u>	<u>55 068</u>	Sum driftskostnader		<u>87 868</u>	<u>88 720</u>
<u>-3 347</u>	<u>-280</u>	Driftsoverskudd(+) / underskudd(-)		<u>-86</u>	<u>-2 560</u>
Finansinntekter og -kostnader					
375	230	Andre finansinntekter		386	453
0	0	Nedskr. finansielle anleggsmidler	6	525	0
901	1 299	Andre finanskostnader		1 469	986
<u>-526</u>	<u>-1 069</u>	Netto finansposter		<u>-1 608</u>	<u>-533</u>
<u>-3 873</u>	<u>-1 349</u>	Resultat før skattekostnad		<u>-1 694</u>	<u>-3 093</u>
9	-9	Skattekostnad	12	-27	238
<u>-3 882</u>	<u>-1 340</u>	Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		<u>-1 667</u>	<u>-3 331</u>

Balanse

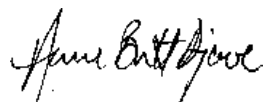

Selskapsregnskap		Tall i 1.000 NOK	Noter	Konsernregnskap	
2001	2002			2002	2001
Eiendeler					
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
0	0	Utsatt skattefordel	11	556	350
0	0	Sum immaterielle eiendeler		556	350
Varige driftsmidler					
2 190	2 190	Tomt Borggaten 2 B - Oslo		2 190	2 190
542	580	Tomt Sør-Afrika		580	542
31 124	30 428	Borggaten 2 B - Oslo		30 428	31 124
584	622	Kontorbygning Sør-Afrika		622	584
198	296	Transportmidler		370	198
4 988	2 114	Inventar/Utstyr		3 690	5 540
0	0	Innredning av leide lokaler		50	76
39 626	36 230	Sum varige driftsmidler	4	37 930	40 254
Finansielle driftsmidler					
0	2 000	Aksjer i datterselskaper	5	0	0
0	0	Lån i til tilknyttet selskap	6	0	235
0	0	Investering i tilknyttet selskap	6	0	290
0	2 000	Sum finansielle driftsmidler		0	525
39 626	38 230	Sum anleggsmidler		38 486	41 129
Omløpsmidler					
Varer					
33	47	Beholdning av bøker for videresalg	7	47	33
33	47	Sum varer		47	33
Fordringer					
1 127	411	Andre fordringer		691	600
23 174	6 358	Opptjent på prosjekter		14 823	23 174
832	1 056	Kundefordringer		3 178	2 860
25 133	7 825	Sum fordringer		18 692	26 634
Bankinnskudd, kontanter					
7 296	3 151	Kasse, bank	8	8 898	10 434
32 462	11 023	Sum omløpsmidler		27 637	37 101
72 088	49 253	Sum eiendeler		66 123	78 230

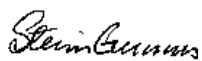
Selskapsregnskap		Tall i 1.000 NOK	Noter	Konsernregnskap	
2001	2002			2002	2001
Egenkapital og gjeld					
Egenkapital					
50	50	Stiftelseskapital		250	250
711	711	Carter/DeMenil Fond		711	711
21 174	19 763	Annen egenkapital	9	20 484	22 222
<u>21 935</u>	<u>20 524</u>	Sum egenkapital		<u>21 445</u>	<u>23 183</u>
Avsetning for forpliktelser					
2 837	2 607	Pensjonsforpliktelser	10	3 267	3 344
<u>2 837</u>	<u>2 607</u>	Sum avsetning for forpliktelser		<u>3 267</u>	<u>3 344</u>
Langsiktig gjeld					
9 115	8 365	Annen langsiktig gjeld		9 078	9 705
<u>9 115</u>	<u>8 365</u>	Sum langsiktig gjeld		<u>9 078</u>	<u>9 705</u>
Kortsiktig gjeld					
3 538	4 571	Annen kortsiktig gjeld		6 637	5 559
29 203	8 990	Forskudd fra kunder		18 432	29 203
9	0	Betalbar skatt	11	187	270
4 168	3 351	Skyldig offentlige avgifter		5 838	6 031
1 283	845	Leverandører		1 239	935
<u>38 201</u>	<u>17 757</u>	Sum kortsiktig gjeld		<u>32 333</u>	<u>41 998</u>
<u>72 088</u>	<u>49 253</u>	Sum egenkapital og gjeld		<u>66 123</u>	<u>78 230</u>

Oslo, 31. desember 2002

3. juni 2003

Roar Flåthen
Styrets leder

Anne Britt Djuve

Stein Gunnes

Jon M. Hippe

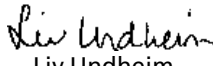
Pål Sletten

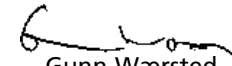
Anne Grethe Skårdal

Finn Erik Thoresen

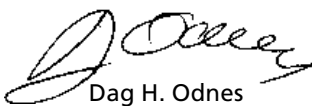
Liv Undheim

Gunn Wærsted

Morten Øye

Dag H. Odnes

Daglig leder

Kontantstrømanalyse

Selskapsregnskap		Tall i 1.000 NOK	Noter	Konsernregnskap
2001	2002		2002	2001
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
-3 873	-1 340	Resultat før skattekostnad	-1 694	-3 093
-9	-9	Periodens betalte skatt	-270	-121
5	0	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	5
3 268	2 657	Ordinære avskrivninger	3 363	3 696
0	0	Resultatandel tilknyttet selskap	0	-49
0	0	Nedskrivning tilknyttet selskap	441	0
0	0	Kostnadsføring påkostning leide lokaler	0	26
5	-14	Endring i bøker for videresalg	-14	5
-9 397	16 592	Endring i kundefordringer	8 033	-10 288
888	-438	Endring i leverandørgjeld	304	491
399	-230	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-77	430
0	-71	Effekt av valutakursendringer	0	0
12 978	-19 281	Endring i andre tidsavgrensninger	-9 956	14 512
4 264	-2 134	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	130	5 614
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
0	1 606	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	1 666	0
-1 028	-867	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 705	-1 303
0	-2 000	Utbetalinger ved kjøp av andel og investering i tilknyttet selskap	0	0
-1 028	-1 261	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 039	-1 303
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
0	0	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	123	0
-707	-750	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-750	-927
-707	-750	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-627	-927
2 529	-4 145	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-1 536	3 384
4 767	7 296	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	10 434	7 050
7 296	3 151	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	8 898	10 434

Noter

Særskilt om konsernregnskapet

Med grunnlag i krav i den nye regnskapslovens § 3-2 er det utarbeidet konsernregnskap for Forskningsstiftelsen Fafo. Konsernet består av følgende selskaper:

Morselskap

Forskningsstiftelsen Fafo.

Datterselskap

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as.

Næringsstiftelsen Fafond.

Soteco Norway AS, som er eid 100% av Næringsstiftelsen Fafond.

Opinion AS, som er eid 100% av Næringsstiftelsen Fafond.

Grunnlaget for konsolideringen er at Forskningsstiftelsen Fafo (Fafo) eier 100% av aksjene i Fafo institutt for anvendte internasjonale studier as, samt har bestemmende innflytelse over Næringsstiftelsen Fafond (Fafond), jamfør regnskapslovens § 1-3, idet det i vedtektene til Fafond er bestemt at daglig leder i Fafo skal være styreleder i Fafond, samt at daglig leder og avdelingslederne i Fafo sammen skal velge de to øvrige styremedlemmene i Fafond.

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag for avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Varer (beholdning av bøker for videresalg)

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringsselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Morselskapet driver ikke skattepliktig virksomhet utover noe utleie av fast eiendom, samt skatteplikt for inntekter fra forlagsvirksomhet. Skattekostnaden i morselskapets resultat og balanse er relatert til denne utleievirksomheten.

Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Note 2 Salgsinntekter

	2002		2001	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Per virksomhetsområde:				
- Forskning og utredning	45 438	64 134	62 032	61 908
- Forlagsvirksomhet	1 340	1 247	568	568
- Salg av tjenester	561	71	0	0
- Meningsmålinger og analyser	0	15 969	0	18 311
- Utleievirksomhet	1 729	498	1 293	753
- Mottatte bidrag	0		0	0
- Offentlig tilskudd	5 720	5 720	4 620	4 620
- Andre inntekter		143	0	0
Sum	54 788	87 782	68 513	86 160

Per geografisk marked

Morselskapets omsetningstall for forskning og utredning i utlandet var i 2002 og 2001 henholdsvis NOK 12 570 og NOK 31 839 og fordeler seg prosentvis på geografiske områder som følger. For konsernet var omsetningen henholdsvis NOK 32 562 og NOK 31 839.

	2002		2001	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Per geografisk marked:				
- Midtøsten	45%	47%	47%	47%
- Afrika	2%	2%	9%	9%
- Europa ekskl. Norge	24%	20%	17%	17%
- Asia	11%	12%	4%	4%
- Sør-Amerika & Karibien	6%	6%	8%	8%
- Annet, flere regioner	12%	13%	15%	15%

Øvrig virksomhet i morselskapet og i konsernet er lokalisert i Norge.

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader:

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2002		2001	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Lønn	20 876	35 742	26 930	38 071
Folketrygdavgift	3 662	5 954	4 453	6 082
Pensjonskostnader	2 553	3 465	2 979	3 647
Andre lønnskostnader	3 132	4 638	3 866	4 331
Andre personalkostnader	1 684	2 027	2 310	2 311
Sum personalkostnader	31 907	51 826	40 538	54 442
Gjennomsnittlig antall ansatte:	70	112	90	105

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets og konsernets ledende personer:

	Daglig leder		Styret	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Lønn	602	1 361	51	51
Pensjonskostnader	75	225		
Annen godtgjørelse	96	119		

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, m.v.:

Daglige ledere og styreledere har ikke lån i selskapene. Øvrige ansatte har lån i morselskapet og i konsernet på til sammen henholdsvis NOK 232 og NOK 310.

Fast ansatte ved Fafo kan etter søknad få lån til dekning av uforutsette utgifter og til anskaffelse eller utbedring av egen bolig/leilighet.

Lånet begrenses til 1 brutto månedslønn i lønnstrinn 43 (statens lønnsregulativ). Nedbetalingstid er inntil 3 år, minste avdragsbeløp per måned settes til NOK 200 (i hele NOK). Rentesats er den til enhver tid gjeldende normalrentesats.

Revisor:

Kostnadsført revisjonshonorar for 2002 utgjør NOK 70 i morselskapet og NOK 213 i konsernet. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 194 i morselskapet og NOK 449 i konsernet.

Note 4 Varige driftsmidler

Morselskap:

	Inventar/ utstyr	Transportmidler	Bygninger
Anskaffelseskost 01.01.	16 683	517	39 856
Tilgang i året	534	317	10
Avgang i året	1 743	485	
Anskaffelseskost 31.12.	15 474	349	39 875
Akkumulerte avskrivninger per 31.12.	13 360	53	8 825
Registrert verdi per 31.12.	2 114	296	31 050
Årets avskrivninger	1 914	35	708
Økonomisk levetid	4 og 10 år	5 år	25 og 50 år
Valg av avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Konsern:

	Inventar/ utstyr	Transportmidler	Bygninger
Anskaffelseskost 01.01.	19 499	517	39 856
Tilgang i året	2 277	418	10
Avgang i året	1 783	485	
Anskaffelseskost 31.12.	19 993	450	39 875
Akkumulerte avskrivninger per 31.12.	16 303	80	8 825
Registrert verdi per 31.12.	3 690	370	31 050
Årets avskrivninger	2 593	62	708

Note 5 Datterselskap

Konsernets sammensetning framgår over.

Selskap	Anskaffet	Forretnings- kontor	Eierandel/ Stemmerett	Selskapets egenkapital (100%)	Selskapets resultat (100%)
Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	2002	Oslo	100%	1 785	-215
Næringsstiftelsen Fafond	-	Oslo	100%	679	142
Opinion AS	1994	Bergen	100%	1 764	-79
Soteco Norway AS	1992	Oslo	100%	542	268

Morselskapet har følgende fordringer og gjeld til selskaper i konsernet:

	2002	2001
Kortsiktig fordring på Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	21	0
Kortsiktig fordring på Næringsstiftelsen Fafond	200	611
Kortsiktig fordring på Opinion AS	0	139
Kortsiktig gjeld til Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier AS	217	0
Kortsiktig gjeld til Opinion AS	81	209

Det er ikke stillet garantier eller sikkerhetsstillelser til fordel for noen selskap i konsernet.

Note 6 Aksjer i andre foretak

Selskapets navn:	Eierandel	Anskaffelseskost	Bokført verdi
Forskningsparken AS	1,1 %	0	0

Andel i tilknyttet selskap

Selskapets navn:	Eierandel	Anskaffelseskost	Bokført verdi
Inter View AS	49,0%	441	0

Aksjene er nedskrevet til 0 i 2002, da det er besluttet at selskapet skal avvikles.

Note 7 Varer

	2002	2001
Ferdigvarer, beholdning bøker	47	33
Sum	47	33

Note 8 Bankmidler

	2002		2001	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Bundne bankmidler	1 417	2 318	1 545	2 071
Bevilget kassekreditt	10 000	10 500	5 000	5 500

Note 9 Egenkapital

Morselskap:

	Stiftelseskapital	Bundet fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 01.01.2002	50	711	21 174	21 935
Årets resultat			-1 340	-1 340
Valutaendring ved innarbeidelse av utenlandsk selskap			-71	-71
Egenkapital per 31.12.2002	50	711	19 763	20 524

Konsern:

	Stiftelseskapital	Bundet fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 01.01.2002	250	711	22 222	23 183
Årets resultat			-1 667	-1 667
Valutaendring ved innarbeidelse av utenlandsk selskap			-71	-71
Egenkapital per 31.12.2002	250	711	20 484	21 445

Note 10 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Ansatte i morselskapet og konsern er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte framtidige pensjonsytelser.

Lokalt ansatte i Sør-Afrika og Midtøsten er tilknyttet en innskuddsbasert pensjonsopptjening. Det er ikke knyttet framtidige forpliktelser til denne ordningen. Ansatte i Midtøsten er også omfattet av en sluttvederlagsordning som gir rett til utbetaling tilsvarende en månedslønn for hvert år en har vært ansatt i selskapet. Forpliktelser knyttet til denne sluttvederlagsordningen er ikke av vesentlig art, og er derfor ikke medtatt i balansen.

	2002		2001	
	Morselskap	Konsern	Morselskap	Konsern
Netto pensjonskostnad:				
Netto pensjonskostnad	3 089	4 277	3 936	4 604
Netto pensjonsforpliktelse:				
Pensjonsforpliktelse	23 101	29 972	24 550	27 971
Pensjonsmidler	-18 197	- 23 792	-17 565	-19 542
Arbeidsgiveravgift	322	406	351	413
Ikke resultatført planendring	1 114	1 450	1 585	1 585
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-3 733	- 4 770	-6 084	-7 083
Sum forpliktelse	2 607	3 266	2 837	3 344
Økonomiske forutsetninger:				
Forventet lønnsregulering	3%	3%		
Forventet avkastning på midlene	7%	7%		
Diskonteringsrente	6%	6%		

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Note 11 Skattekostnad

Morselskapet er en skattefri organisasjon, med begrenset skatteplikt for inntekter fra forlagsvirksomhet, utleie av fast eiendom og formuesverdien knyttet til utleieobjektet.

Årets skattekostnad hos morselskapet framkommer slik:

	2002	2001
Skattemessig resultat av utleievirksomhet og forlagsvirksomhet	-1 861	-1 411
Betalbar skatt 28%	0	0
Skatt av formue	0	9
Konsern:		
Årets skattekostnad framkommer slik:	2002	2001
Betalbar skatt	187	270
For lite avsatt i 2001	-8	
Endring i utsatt skatt	-206	-32
Skattekostnad ordinært resultat	-27	238

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring:

	2002		2001	
	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse
Driftsmidler	447		465	
Fordringer	780		278	
Forpliktelser	316		507	
Aksjer	441		0	
Sum	1 984		1 250	
Sum brutto skattefordel/-forpliktelse	556		350	
Netto utsatt skattefordel/-forpliktelse i balansen	556		350	

Skatteeffekten av framførbart underskudd er ikke inkludert i ovenstående oppstilling, dette på grunn av usikkerhet om framtidig utnyttelse av underskuddet.

	2002	2001
Akkumulert framførbart underskudd utgjør	3 641	1 780

Note 12 Pantstillelser og garantier

Morselskap:

Som sikkerhet for kassekreditt er det ytet pant i eiendeler. Bevilget kassekreditt utgjør NOK 10 000. Trukket kassekreditt per 31.12.2002 var NOK 0. Bokført verdi per 31.12.2002 på eiendeler er stillet som sikkerhet:

Eiendel

	Bokført verdi
Borggata 2B	30 428
Tomt	2 190
Sum bokført verdi	32 618

Konsernet for øvrig:

I Opinion AS er enkle krav for inntil NOK 2 000 stillet som sikkerhet for selskapets kassekreditt. Bevilget kassekreditt utgjør NOK 500. Trukket kassekreditt per 31.12.2002 var NOK 0.

I Næringsstiftelsen Fafond er stiftelsens aksjer i datterselskapet Opinion AS stillet som sikkerhet for lån i kredittinstitusjon. Per 31.12.2002 var lånet på NOK 455.

Revisjonsberetning

RSM Hasner

Til Rådsmøtet i Forskningsstiftelsen Fafo

RSM Hasner AS, Statsautoriserte Revisorer
Vollsveien 13 c, 1366 Lysaker

REVISJONSBERETNING FOR 2002

Vi har revidert årsregnskapet for Forskningsstiftelsen Fafo for regnskapsåret 2002, som viser et underskudd på kr 1.340.000 for morselskapet og et underskudd på kr 1.667.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for stiftelsens og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Lysaker, 12. juni 2003

RSM Hasner AS

Espen Hasner
Statsautorisert revisor

RSM Hasner AS er et frittstående medlem av
RSM Internasjonal, en sammenslutning av
uavhengige revisorer- og konsulentfirmaer.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening.

TE: (+47)67 52 88 00, Fax: (+47)67 59 04 20,
e-mail: hasner@hasner.no, www.hasner.no,
Org.nr: 982 316 588 MVA

Organisasjon og ledelse

Fafos styre, fra juni 2002

Roar Flåthen (leder),
Landsorganisasjonen i Norge

Anne Britt Djuve, NTL 117-77

Stein Gunnes, NTL 117-77

Jon M. Hippe, oppnevnt av staten
v/Norges forskningsråd

Anne-Grethe Skårdal,
Norsk Kommuneforbund

Pål Sletten, NTL 117/77

Finn-Erik Thoresen,
Landsorganisasjonen i Norge

Liv Undheim,
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund

Gunn Wærsted, SpareBank 1

Morten Øye, LO Stat

Fafos styre, til juni 2002

Yngve Hågensen (leder),
Landsorganisasjonen i Norge

Jan Balstad,
Landsorganisasjonen i Norge

Mona Bråten, NTL 117-77

Bjørne Grimsrud, NTL 117-77

Jens P. Heyerdal d.y., Orkla ASA

Gunhild Johansen,
Norsk Kommuneforbund

Tore Lindholt, oppnevnt av staten
v/Norges forskningsråd

Gerd Liv Valla,
Landsorganisasjonen i Norge

Siv Øverås, NTL 117/77

Morten Øye, LO Stat

Fafos råd

Gerd-Liv Valla (leder),
Landsorganisasjonen i Norge

Jan Tore Berg-Knutsen,
Sparebank 1 Gruppen ASA

Kjell Bjørndalen, Fellesforbundet

Jan Davidsen, Norsk Kommuneforbund

Ole Enger, Elkem ASA

Ole Grøterud, Sparebank 1 Gruppen ASA

Svein E. Hansen, Coop Norge

Tormod Hermansen, Telenor AS

Jens P. Heyerdal d.y., Orkla ASA

Gun Bente Johansen, Telenor AS

Gunhild Johansen,
Norsk Kommuneforbund

Vegard Olderheim, Elkem ASA

Halvor Stenstadvold, Orkla ASA

Berit Tolg, LO Stat

Jens Ulltveit-Moe, Umoe AS

Bernt Aas, Coop NKL BA

Fafos ledelse, per 2003

Dag Odnes, daglig leder

Arild H. Steen, instituttsjef,
Fafos Institutt for arbeidslivs- og
velferdsforskning

Kirsti C. Rudolfsen, økonomisjef

Jon Hanssen-Bauer, instituttsjef,
Fafos Institutt for anvendte internasjonale
studier as (Fafos AIS)

Kristin Taraldsrud Hoff, daglig leder, Opinion AS

Fagforeningsstyret, per 2003

Stein Gunnes, leder

Bente Bakken

Inge Marie Hagen

Christian Ruge

Gunhild Rui

Pål Sletten

Geir Øvensen

Ansatte per 2003

Forskningsstiftelsen Fafo

Bjørn Andersen, forsker
Sigmund Aslesen, forsker
Bente Bakken, publikasjonskonsulent
Hanne Bogen, forsker
Mona Bråten, forsker
Anne Britt Djuve, forskningsleder
Jon Anders Drøpping, forsker
Jon Erik Dølvik, forsker
Line Eldring, forsker
Eivind Falkum, forskningsleder
Tone Fløtten, forsker
Ester Kari Folkenborg, forsker
Christine Friestad, forsker
Anders Brede Fyhn, forsker
Heidi Gautun, forsker
Bjørne Grimsrud, forsker
Stein Gunnes, forsker
Anne Gustavsen, instituttkonsulent
Anna Hagen, forsker
Inger Marie Hagen, forsker
Inger Lise Skog Hansen, forsker
Hilde M. Haualand, forsker
Anne Jensen, instituttkonsulent
Bård Jordfald, forsker
Hanne Cecilie Kavli, forsker
Hanne Kjellås, student
Agneta Kolstad, publikasjonskonsulent
Aina Ramsli Kristensen, personalkonsulent
Torunn Kvinge, forsker
Jon Lahlum, leder, publikasjonssenteret
Håvard Lismoen, forsker
Thomas Lorentzen, forsker
Monica Lund, forsker
Espen Løken, forskningskoordinator
Tove Midtsundstad, forsker
Leif Moland, forsker
Kristine Nergaard, forsker
Heidi Nicolaisen, forsker
Torgeir Nyen, seniorkonsulent
Dag Odnes, daglig leder
Dag Olberg, forsker
Arne Pape, forsker
Kirsti Rudolfsen, økonomisjef
Åsmund Arup Seip, forsker
Nina M.K. Skalle, forsker
Marit Skivenes, forsker
Sveinung Skule, forskningsleder
Arild H. Steen, instituttsjef
John Stene, administrasjonskoordinator
Torgeir Aarvaag Stokke, forsker
Sol Storheil, konsulent
Elin Svensen, forsker
Barbro Svensson, forsker
Berit Teige, forsker
Wenche Thorsholt, førstesekretær
Liv Tørres, forskningsleder,
Labour International Think Tank
Odd Bjørn Ure, forsker
Rolf Utgård, forsker
Shankat Zamani, seksjonsleder IT
Siri Ytrehus, forsker
Siv Øverås, forsker

Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier as (Fafo AIS)

Aadne Aasland, forsker

Trude Margrete Arnesen, forsker

Akram Atallah, leder, Jerusalem

Lise Bjerkan, forsker

Anette Brunovskis, forsker

Morten Bøås, forsker

Mona Christophersen,
prosjektkoordinator, Jerusalem

Kristin Dalen, student

Willy Egset, forsker

Hani Eldada, Gaza-representant

Christophe Gironde, forsker

Roula Haddad, sekretær, Jerusalem

Jon Hanssen-Bauer, instituttsjef

Gro Hasselknippe,
forsker, Midtøstenkontoret

Anne Hatløy, forsker

Anniken Huitfeldt, forsker

Anne Huser, forsker

Laurie Blome Jacobsen, forsker

Tor Olav Nævestad, sivilarbeider

Jon Pedersen, forskningssjef

Kari Hauge Riisøen, forsker

Ane Mannsåker Roald, student

Christian Ruge, forsker

Pål Sletten, forsker

Eli Eriksen Sveen, instituttkonsulent

Mark Taylor, fagsjef

Åge Tiltnes,
regional koordinator, Midtøstenkontoret

Guri Tyldum, forsker

FafoSA (Fafo South Africa)

Precious Dube, kontorassistent

Arne Grønningsæter, leder

Dolly Vundla Hlongwane, kontorsjef

Anne-Grete Larsen, forsker

Peter Lewis, seniorforsker

Lekoba Fanie Mohlala, forsker

Thabo Sephiri, forsker

Opinion AS

Rolf K. Andersen, seniorkonsulent

Torbjørn Arstein, seniorkonsulent

Anne-Lise Dahl, intervjuleder

Idar Eidset, seniorkonsulent

Gerda Engan, intervjuleder

Morten Engan, seniorkonsulent

Pål Farsund, dataansvarlig

Kristin Taraldsrud Hoff, daglig leder

Gunn Herland, kontorleder

Kristin Iversen, konsulent

Thore Gaard Olaussen, faglig leder

Heidi Kristin Reppen, seniorkonsulent

Tore Rogne, seniorkonsulent

Gunhild Rui, konsulent

Irene Øyangen, konsulent

Publisering

Fafo-rapporter

403 Heidi Gautun og Arne Grønningsæter
Kompetanseheving – en vei til bedre samarbeid?

Prosjekt nevrologisk rehabilitering

402 Katrine Fangen, Arne Grønningsæter,
Thomas Lorentzen, Siv Øverås
Levekår og livskvalitet blant hivpositive

401 Tove Midtsundstad
Sosiale ordninger under press
En kvalitativ studie av lønns- og arbeidsvilkårene
i fire NAVO-virksomheter

400 Heidi Nicolaisen, Nina Kristiansen Skalle,
Inger Marie Hagen
Tillitsvalgt i omstillingenes tid

399 Heidi Gautun
Når fleksibilitet fremmer fellesskap
Nye arbeidstidsordninger innen pleie og omsorg

398 Åsmund Arup Seip og
Torgeir Aarvaag Stokke
Aspekter ved arbeidskamp
Del I: Generelle utviklingstrekk siste 30 år
Del II: Arbeidskamp i helsevesenet

397 Åsmund Arup Seip
Lokale lønnsforhandlinger i Staten
Lønn som personalpolitisk verktøy

396 Mona Bråten
Lokal lønnsdannelse i stat og NAVO
– med vekt på erfaringene til tillitsvalgte
i LO Stat

395 Leif E. Moland og Heidi Gautun
Deltid: Bidrag eller hemsko for fornyelse av pleie- og omsorgssektoren?
En studie av arbeidstid og undersyssetning
blant hjelpepleiere og omsorgsarbeidere

394 Anna Hagen og Elin Svensen
Billett til yrkeslivet
Sluttrapport fra evalueringen av Yrkesprøving-
prosjektet i Oslo kommune

392 Elin Svensen og Barbro Svensson
Innvandrere i fagbevegelsen

391 Bård Jordfald og Dag Olberg
**IKT-sektoren – perspektiver på sysselsetting,
arbeidsmiljø og interesseorganisering**

390 Leif E. Moland og Halvor Holmli
Nærværende lederskap og tverrfaglighet i pleie- og omsorgssektoren
Arbeidslagsmodellen i Rykkinn, et pilotprosjekt i
Bærum kommune

389 Anders B. Fyhn
Sykefravær i butikker innenfor COOP
Evaluering av tiltakene kollektiv bonus og
utvidet egenmelding

388 Anna Hagen, Elin Svensen og
Kari Folkenborg
Dokumentasjon av realkompetanse gjennom yrkesprøving
En kartlegging av erfaringer med kompetanse-
dokumentasjon for flyktninger og innvandrere

387 Jon Anders Drøpping og Hanne Cecilie Kavli
Kurs for arbeid
Norskopplæring og yrkesdeltakelse blant ikke-
vestlige flyktninger og innvandrere

386 Bjørn Andersen og Martin Byrkjeland
Norsk finansnæring i nettverksøkonomien

385 Tove Midtsundstad
AFP-pensjonisten: sliten – eller frisk og arbeidsfør?
En analyse av tidlig pensjonering og bruk av AFP
i privat sektor

384 Jorun Andreassen og Thomas Lorentzen
«Vi går et stykke vei sammen med dem, ikke for dem»
En kartlegging av arbeidsmarkedstiltaket
arbeidsforberedende trening - AFT

383 Anna Hagen, Jorunn S. Borgen,
Leif E. Moland
Undervisningssykehjemsprosjektet
En underveisevaluering

382 Kari Folkenborg og Torgeir Nyen
Kompetanseutvikling blant håndverksmestere

381 Jorun Andreassen og Kari Folkenborg
Vi vil! Slipp oss til!

380 Jonathan M. Winer
Illicit Finance and Global Conflict

379 Global Witness
Logs of War
The Timber Trade and Armed Conflict

378 Philip Swanson
Fuelling Conflict
The Oil Industry and Armed Conflict

377 Ian Smillie
Dirty Diamonds
Armed Conflict and the Trade in Rough Diamonds

376 Torgeir Nyen og Elin Svensen
Lærer ved å lære andre
Lærere uten godkjent utdanning i kommunale grunnskoler

375 Marwan Khawaja
Internal migration in Syria: Findings from a national survey

374 Bjørne Grimsrud (red.)
Barnearbeid og næringslivets ansvar
Seminarrapport fra Utenriksdepartementets strategiseminar

373 Katrine Fangen
Tvangsekteskap
En evaluering av mottiltakene

357 Marwan Khawaja and Åge A. Tiltnes (eds.)
On the Margins: Migration and Living Conditions of Palestinian Camp Refugees in Jordan

Fafo-notater

Ivar Lødemel (red.)
Workfare in Six European Nations
Findings from evaluations and recommendations for future development
Fafo-notat 2002:24

Anne Britt Djuve og Kåre Hagen
Nyere levekårsforskning og kriteriesystemet i Oslo
En vurdering av kriteriene i Oslo kommunes kriteriesystem i lys av ny kunnskap om levekår og sosioøkonomiske kjennetegn ved befolkningen
Fafo-notat 2002:23

Tina Østberg og Anne Britt Djuve
Erfaringer med arbeidsmarkedstiltak for innvandrere og flyktninger i 16 Aetat lokaler
Fafo-notat 2002:22

Tove Midsundstad
Tidlig pensjonering og seniorpolitiske utfordringer blant mellomledere og teknikere i privat sektor
Fafo-notat 2002:21

Torgeir Aarvaag Stokke
Arbeidsmiljøloven og tariffavtaleregulering
Fafo-notat 2002:20

Stein Gunnes og Arild H. Steen
Konsulenttjenester og eksterne tjenester i kommunesektoren
Fafo-notat 2002:19

Mona Bråten
Standardoverenskomsten og lokal lønnsdannelse
Fafo-notat 2002:18

Kristine Nergaard og Heidi Nicolaisen
Utleie av arbeidskraft
Omfang og utvikling
Fafo-notat 2002:17

Bård Jordfald
Internasjonale handels- og investeringsstrømmer: Nordiske og norske utviklings-trekk 1970–2000
Fafo-notat 2002:16

Heidi Nicolaisen og Dag Olberg

Avtalt tid?

Informantintervjuer og avtaletekster

Fafo-notat 2002:15

Torgeir Nyen

NHOs kostnader til fagopplæring

Fafo-notat 2002:14

Tove Midtsundstad

Vi har ikke bruk for deg lenger...

Tidligpensjonering og bruk av AFP blant ingeniører i privat sektor

Fafo-notat 2002:13

Tove Midtsundstad

Tidlig pensjonering i stat og skoleverk

En analyse av registerdata fra Statens pensjonskasse for 2000

Fafo-notat 2002:12

Anne Britt Djuve og Katrine Fangen

Evaluering av Bærum kommunes introduksjonsprogram for flyktninger

Fafo-notat 2002:11

Erik Døving og Sveinung Skule

Evaluering av Kompetanseutviklingsprogrammet

Underveisrapport 2002

Fafo-notat 2002:10/SNF Arbeidsnotat nr. 24/2002

Frode Longva og Arne Pape

Medlemmene i Norsk Nærings- og Nytelsesarbeiderforbund

En analyse av forbundets medlemsutvikling

Fafo-notat 2002:9

Anne Britt Djuve

Overføringsflyktninger: Bosettingskommuner og integrering

Forprosjekt

Fafo-notat 2002:8

Siv Øverås

«Mer FRIGO!» Evaluering av Friluftssenteret i Gamle Oslo

Fafo-notat 2002:7

Jon Anders Drøpping og Anders B. Fyhn

Omsorgsteknologi i smarthus

Notat fra forprosjekt

Fafo-notat 2002:6

Anette Brunovskis

Opportunities and Choices

Women's employment and family change in Latvia in the 1990s

Fafo-paper 2002:5

Sabata Nakanyane

Co-operative Housing in Johannesburg

A Survey among the Residents

Fafo-paper 2002:4

Arne Grønningsæter, Liv Tørres og Aadne Aasland

Samarbeid FNPR – LO; styrke og utfordringer

Evaluering av LOs prosjektsamarbeid med russisk fagbevegelse

Fafo-notat 2002:3

Zane Loza and Aadne Aasland

From a Local Perspective:

Social Assistance and Social Work in Latvia

Fafo-paper 2002:2

Avo Trumm

Structural shifts in providing social assistance:

Response to changing living conditions in Estonia

Fafo-paper 2002:1

Andre utgivelser

Thabo Sefhiri

Hiv/aids and workers' right

Understanding the issues

Bjørne Grimsrud (ed.)

The Next Steps

Experiences and analysis of how to eradicate child labour

Sammendrag av tre rapporter:

Tillitsvalgte i en ny tid

Espen Løken og Heidi Nicolaisen

Til lands, til vanns og i luft - på vei mot et nytt forbund?

Rapport for LO Stat

